

**TĂNG CƯỜNG NỘI DUNG GIÁO DỤC PHÁP LUẬT VỀ
QUYỀN CÔNG DÂN CHO SINH VIÊN CHUYÊN NGÀNH GIÁO DỤC
CHÍNH TRỊ, TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM - ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
ĐÁP ỨNG CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG MỚI**

Nguyễn Mai Anh, Nguyễn Thị Hoàng Lan*
Trường Đại học Sư phạm - ĐH Thái Nguyên

TÓM TẮT

Nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân là một nội dung quan trọng trong Chương trình môn học Giáo dục công dân hiện hành. Chương trình giáo dục phổ thông mới đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo chính thức công bố, trong đó môn học Giáo dục kinh tế và pháp luật ở bậc Trung học phổ thông cũng coi đây là một nội dung giáo dục trọng tâm bên cạnh những bổ sung thiết thực khác về pháp luật dân sự, lao động, hình sự... Những điểm kế thừa về nội dung giáo dục về quyền công dân trong chương trình này được đánh giá là khả thi và phù hợp với xu thế. Vì vậy, chương trình đào tạo sinh viên chuyên ngành Giáo dục Chính trị của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên cần tăng cường hơn nữa nội dung giáo dục về quyền công dân cho chương trình đào tạo giáo viên giảng dạy môn học Giáo dục kinh tế và pháp luật. Bài viết sẽ tập trung làm rõ những nội dung cần bổ sung trong chương trình và đề xuất một số giải pháp nhằm tăng cường hơn nữa giáo dục nội dung này cho sinh viên.

Từ khóa: *Giáo dục kinh tế và pháp luật; giáo dục công dân; quyền công dân; giáo dục chính trị; chương trình đào tạo.*

Ngày nhận bài: 22/01/2019; Ngày hoàn thiện: 31/5/2019; Ngày duyệt đăng: 31/5/2019

**INCREASE EDUCATION CONTENT OF CIVIL RIGHTS FOR POLITICAL
EDUCATION STUDENTS IN THAI NGUYEN UNIVERSITY OF EDUCATION
MEETING THE NEW COMMUNICATION EDUCATION PROGRAM**

Nguyen Mai Anh, Nguyen Thi Hoang Lan*
TNU - University of Education

ABSTRACT

The content of legal education on civil rights is an important content in the current Citizen Education Program. In the new school education program, which was officially announced by the Ministry of Education and Training, the program of Economic and legal education at high school level also continues to be considered as an important educational content center. Therefore, the training program for Political Education students of Thai Nguyen University of Education needs to further strengthen the requirements of civil rights education for the subject of teaching teachers study Economic education and law. The article will focus on clarifying the contents to be supplemented in the program and propose a few solutions to further enhance this content education for students.

Keywords: *Economic and Legal Education; Civic education; civil rights; political education; Curriculum.*

Received: 22/01/2019; Revised: 31/5/2019; Approved: 31/5/2019

* Corresponding author. Email: hoanglan@dhsptn.edu.vn

1. Đặt vấn đề

Theo Chuẩn đầu ra chương trình đào tạo Giáo dục Chính trị được ban hành kèm theo Quyết định số 2038/QĐ-ĐHSP, ngày 24 tháng 6 năm 2015 của Hiệu trưởng Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, một trong những yêu cầu quan trọng về kiến thức là người tốt nghiệp phải có những kiến thức nền tảng về pháp luật để giảng dạy các nội dung liên quan trong môn học Giáo dục công dân ở bậc phổ thông. Đối chiếu với Chương trình môn học Giáo dục công dân hiện hành và Chương trình môn học Giáo dục kinh tế và pháp luật trong chương trình giáo dục phổ thông mới, nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân chiếm một dung lượng khá lớn. Trong phạm vi bài viết này các tác giả sẽ tiến hành phân tích những yêu cầu trong nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân của chương trình phổ thông mới, đối chiếu với nội dung này trong Chương trình đào tạo cử nhân sư phạm Giáo dục Chính trị của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên. Trên cơ sở đó đưa ra một số đề xuất nhằm tăng cường nội dung này trong Chương trình đào tạo nhằm đáp ứng những yêu cầu về kiến thức đối với giáo viên giảng dạy môn Giáo dục kinh tế và pháp luật ở các trường trung học phổ thông trong giai đoạn sắp tới.

2. Nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân trong Chương trình môn học Giáo dục công dân hiện hành ở bậc trung học phổ thông

Trong Chương trình Giáo dục phổ thông môn Giáo dục công dân hiện nay, nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân được tập trung ở Chương trình lớp 11 và lớp 12.

Ở lớp 11, học sinh được làm quen với một số quyền công dân được coi là nội dung cơ bản của dân chủ xã hội chủ nghĩa (trong Bài 10 Nền dân chủ xã hội chủ nghĩa), bao gồm nhóm quyền trong lĩnh vực chính trị, nhóm quyền trong lĩnh vực văn hóa và nhóm quyền

trong lĩnh vực xã hội. Các quyền này được cụ thể từ các quyền cơ bản của công dân được quy định trong Hiến pháp năm 2013, cụ thể:

- Nhóm quyền trong lĩnh vực chính trị: Quyền bầu cử và ứng cử vào các cơ quan quyền lực nhà nước; Quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội; Quyền kiến nghị với các cơ quan nhà nước, biểu quyết khi Nhà nước tổ chức trưng cầu dân ý; Quyền được thông tin, tự do ngôn luận, tự do báo chí...

- Nhóm quyền trong lĩnh vực văn hóa: Quyền được tham gia vào đời sống văn hóa; Quyền sáng tác, phê bình văn học, nghệ thuật...

- Nhóm quyền trong lĩnh vực xã hội: Quyền lao động; Quyền bình đẳng nam nữ; Quyền được hưởng các chế độ bảo vệ sức khỏe; Quyền bình đẳng về nghĩa vụ và quyền lợi, về cống hiến và hưởng thụ của các thành viên trong xã hội...[1]; [5].

Đánh giá tổng quát, Chương trình môn Giáo dục công dân lớp 11 hiện hành có yêu cầu về kiến thức là nêu được nội dung cơ bản của dân chủ trong lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội ở nước ta trong giai đoạn hiện nay; về kỹ năng, học sinh biết thực hiện các quyền làm chủ trong các lĩnh vực trên phù hợp với lứa tuổi; về thái độ, tích cực tham gia các hoạt động thể hiện tính dân chủ phù hợp với lứa tuổi; phê phán các hành vi, luận điệu xuyên tạc, chống lại nền dân chủ xã hội chủ nghĩa. Để học sinh có thể đạt được mục tiêu về kỹ năng và thái độ thì đòi hỏi giáo viên phải là người am hiểu về các quyền dân chủ này; đồng thời có thời gian để phân tích và đưa ra được những ví dụ cụ thể định hướng cho học sinh hoạt động nào là thực hiện quyền dân chủ phù hợp với lứa tuổi [2].

Tuy nhiên, phân phối chương trình dành cho bài học này theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo chỉ có 2 tiết học trên lớp. Vì vậy, giáo viên phải là người nắm chắc vấn đề, biết lựa chọn những ví dụ điển hình chứ không chỉ dừng lại ở việc đọc lại cho học sinh nghe các

quyền cơ bản của công dân trong lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội.

Ở lớp 12, nội dung giáo dục về quyền công dân có trong hầu hết các bài học, cụ thể:

- Bài 3: Công dân bình đẳng trước pháp luật;
- Bài 4: Quyền bình đẳng của công dân trong một số lĩnh vực của đời sống xã hội;
- Bài 5: Quyền bình đẳng giữa các dân tộc, tôn giáo;
- Bài 6: Công dân với các quyền tự do cơ bản;
- Bài 7: Công dân với các quyền dân chủ [3].

So với Chương trình Giáo dục công dân ở lớp 11, Chương trình lớp 12 đã yêu cầu học sinh phải hiểu về các quyền cơ bản của công dân. Các quyền này được giới thiệu khá cụ thể trong các bài học nêu trên với những câu chuyện, những ví dụ thực tế. Tuy nhiên, nội dung này cũng đặt ra cho giáo viên những yêu cầu lớn hơn về kiến thức.

Tóm lại, trong Chương trình môn học Giáo dục công dân hiện hành ở bậc Trung học phổ thông đã quan tâm khá nhiều đến nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân với những yêu cầu khá sâu về kiến thức, kỹ năng và thái độ đối với học sinh.

3. Nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân trong Chương trình môn học Giáo dục kinh tế và pháp luật

Theo Chương trình môn học Giáo dục kinh tế và pháp luật, ngay từ lớp 10 học sinh đã được giới thiệu về các quyền cơ bản của công dân trong bài về Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam nhưng chỉ yêu cầu học sinh nêu được các quyền này và bước đầu thực hiện các quy định của Hiến pháp thông qua việc thực hiện các quyền cơ bản của công dân, biết đấu tranh, phê phán những hành vi vi phạm.

Nội dung về quyền bình đẳng của công dân, thay vì được giới thiệu ở Chương trình lớp 12 như hiện nay thì Chương trình môn học Giáo dục kinh tế và pháp luật được giới thiệu ngay trong Bài 7 của lớp 11 với 3 nội dung cụ thể

là: Quyền bình đẳng của công dân trước pháp luật; Quyền bình đẳng giới; Quyền bình đẳng giữa các dân tộc, tôn giáo.

Các quyền của công dân về chính trị được giới thiệu trọn vẹn trong Bài 8 gồm có các quyền: Quyền và nghĩa vụ tham gia quản lý nhà nước và xã hội; Quyền và nghĩa vụ bầu cử và ứng cử; Quyền và nghĩa vụ khiếu nại, tố cáo; Quyền và nghĩa vụ về tự do ngôn luận, báo chí và tiếp cận thông tin; Quyền và nghĩa vụ về tự do tín ngưỡng, tôn giáo; Quyền và nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc;

Bài 9 giới thiệu về quyền công dân trong lĩnh vực dân sự, gồm có các quyền: Quyền bất khả xâm phạm về thân thể; Quyền được pháp luật bảo hộ về tính mạng, sức khỏe, danh dự và nhân phẩm; Quyền bất khả xâm phạm về chỗ ở; Quyền được bảo đảm an toàn và bí mật thư tín, điện thoại, điện tín.

Các nhóm quyền của công dân về kinh tế, về văn hóa - xã hội được giới thiệu trong Bài 8 và Bài 9 của Chương trình lớp 12.

Trong đó, nhóm quyền về kinh tế gồm: Quyền và nghĩa vụ công dân về sở hữu tài sản và tôn trọng tài sản của người khác; Quyền và nghĩa vụ công dân về kinh doanh và nộp thuế.

Nhóm quyền về văn hóa - xã hội gồm: Quyền và nghĩa vụ trong hôn nhân và gia đình; Quyền và nghĩa vụ học tập; Quyền và nghĩa vụ lao động; Quyền và nghĩa vụ bảo vệ, chăm sóc sức khỏe và bảo đảm an sinh xã hội; Quyền và nghĩa vụ bảo vệ di sản văn hóa, bảo vệ môi trường và tài nguyên thiên nhiên [4].

Yêu cầu về kiến thức đối với học sinh trong các bài học này không chỉ dừng lại ở việc nêu tên các quyền mà phải nêu được các quy định của pháp luật hiện hành về các quyền này. Để đạt được điều này, yêu cầu học sinh cần hiểu rõ những quy định của Hiến pháp năm 2013 về các quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân. Về kỹ năng, thái độ, các em còn phải đánh giá được ý nghĩa của các quyền này đối với đời sống con người và xã hội; tham gia tranh luận được một số vấn đề

đơn giản thường gặp trong đời sống và các thông tin, tài liệu liên quan đến các nhóm quyền này của công dân; đề xuất được các biện pháp phù hợp để giải quyết vấn đề thực hiện quyền cơ bản của công dân trong các tình huống đơn giản cụ thể của đời sống thực tiễn; thực hiện các quy định của pháp luật về quyền cơ bản của công dân bằng những hành vi phù hợp.

Như vậy, với vai trò là người hướng dẫn, định hướng để học sinh đạt được những mục tiêu như trên, giáo viên giảng dạy môn Giáo dục Kinh tế và pháp luật trong thời gian sắp tới sẽ đứng trước những thách thức rất lớn về kiến thức để có thể giảng dạy được nội dung giáo dục này.

4. Nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân trong Chương trình đào tạo cử nhân Sư phạm Giáo dục Chính trị của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên

Trong thời gian qua, Chương trình đào tạo cử nhân sư phạm Giáo dục Chính trị của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã có những điều chỉnh phù hợp với yêu cầu về đào tạo giáo viên Giáo dục công dân cho cấp trung học phổ thông và nhận được những phản hồi tích cực từ phía nhà tuyển dụng. Sau khi rà soát lại nội dung của Chương trình khung giáo dục đại học ngành Giáo dục Chính trị hiện nay của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, chúng tôi thấy có 2 môn học có nội dung liên quan nhiều đến pháp luật về quyền công dân. Đó là môn Pháp luật học (05 tín chỉ) và môn Hiến pháp và định chế chính trị (02 tín chỉ) [6]. Hai môn học này đều là những môn học bắt buộc, cụ thể những nội dung về quyền công dân sau:

Đối với môn Pháp luật học: theo đề cương môn học, môn học này dành 1 chương với thời lượng 03 tiết để giới thiệu cho người học những kiến thức cơ bản về quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân. Nội dung này nằm trong Chương 1 Luật Hiến

pháp Việt Nam (thuộc phần 2 Pháp luật chuyên ngành). Phần này chủ yếu trình bày về các quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân theo quy định của Hiến pháp năm 2013, tuy nhiên mới chỉ dừng lại ở mức độ giới thiệu, chưa phân tích kỹ nội dung các quyền. Người học được tìm hiểu kỹ hơn về nội dung các quyền này trong các tiết thảo luận, bài tập.

Trong các chương về các ngành luật đã tập trung giới thiệu cho người học các quyền công dân cụ thể hơn, như: quyền khiếu nại, quyền tố cáo (trong ngành luật hành chính); quyền sở hữu, quyền thừa kế, quyền giao kết hợp đồng dân sự (trong ngành luật dân sự); quyền bào chữa, quyền kháng cáo (trong ngành luật hình sự và tố tụng hình sự); quyền kết hôn, quyền ly hôn (trong ngành luật hôn nhân và gia đình); quyền khởi kiện khi quyền và lợi ích hợp pháp bị xâm hại (trong ngành luật dân sự và tố tụng dân sự)...[7].

Đối với môn Hiến pháp và định chế chính trị: mặc dù môn học giới thiệu về Hiến pháp và các định chế chính trị nhưng với thời lượng ít (02 tín chỉ) nên môn học chỉ tập trung vào các nội dung về lịch sử lập hiến Việt Nam, nội dung cơ bản của các bản Hiến pháp trong lịch sử lập hiến Việt Nam, tổ chức bộ máy nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Trong môn học có một số nội dung đề cập đến quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân, như: quyền bầu cử, quyền ứng cử vào các cơ quan đại biểu của nhân dân; quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội; quyền bình đẳng giữa các dân tộc, tôn giáo,...[8].

5. Một số kiến nghị nhằm tăng cường nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân trong Chương trình đào tạo cử nhân Sư phạm Giáo dục Chính trị của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đáp ứng yêu cầu chương trình phổ thông mới

Về cơ bản, trong Chương trình đào tạo cử nhân Sư phạm Giáo dục Chính trị đã có những môn

học giới thiệu nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân. Tuy nhiên, để thực hiện được nhiệm vụ đào tạo giáo viên Giáo dục kinh tế và pháp luật trong chương trình phổ thông mới thì Chương trình cần được bổ sung nhằm giúp giáo viên đảm nhiệm tốt vai trò là người hướng dẫn, định hướng học sinh khi tìm hiểu về nội dung này. Vì vậy, chúng tôi xin đưa ra một vài kiến nghị nhằm tăng cường nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân trong Chương trình đào tạo cử nhân Sư phạm Giáo dục Chính trị của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên:

Một là, cần tăng cường nội dung giới thiệu về quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân trong môn Pháp luật học, môn Hiến pháp và định chế chính trị. Đặc biệt cần bổ sung thêm nội dung về quyền con người, quyền công dân trong môn Pháp luật học một cách chi tiết và cụ thể hơn. Đây sẽ là những kiến thức nền tảng để người học tiếp tục tìm hiểu nội dung này ở các môn học tiếp theo.

Hai là, trong những môn học mới được bổ sung vào Chương trình khung dành cho sinh viên K53 cần có môn học tập trung giới thiệu về vấn đề quyền công dân với thời lượng ít nhất khoảng 02 tín chỉ. Trong môn học này cần làm rõ cho người học những vấn đề lý luận về quyền công dân, mối quan hệ giữa quyền con người và quyền công dân, lịch sử phát triển của quyền công dân trên thế giới và ở Việt Nam. Đặc biệt, người học cần phải được giới thiệu về những nhóm quyền cơ bản của công dân theo quy định trong Hiến pháp Việt Nam hiện hành. Các tiết thảo luận, bài tập, thực hành cần được bố trí xen giữa các tiết học lý thuyết để người học có cơ hội được tìm hiểu về cơ chế thực thi các quyền này trên thế giới cũng như ở Việt Nam, tham gia giải quyết các tình huống pháp lý về quyền công dân...

Ba là, Cần xây dựng các chuyên đề giáo dục pháp luật về quyền công dân cho sinh viên chuyên ngành. Các chuyên đề cần tập trung vào các nội dung sau:

**Trang bị cho người học những tri thức nhất định về các quyền và nghĩa vụ công dân trong lĩnh vực chính trị, cụ thể như:* Quyền bình đẳng của công dân trước pháp luật; Quyền tham gia quản lý nhà nước và xã hội; Quyền bầu cử và ứng cử; Quyền khiếu nại, tố cáo; Quyền tự do ngôn luận; Quyền và nghĩa vụ về tự do tín ngưỡng, tôn giáo; Quyền và nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc; Quyền bất khả xâm phạm về thân thể; Quyền được pháp luật bảo hộ về tính mạng, sức khỏe, danh dự và nhân phẩm; Quyền bất khả xâm phạm về chỗ ở; ...

**Trang bị cho người học những tri thức nhất định về các quyền và nghĩa vụ công dân trong lĩnh vực kinh tế, cụ thể như:* Quyền và nghĩa vụ công dân về sở hữu tài sản và tôn trọng tài sản của người khác; Quyền thừa kế; Quyền và nghĩa vụ công dân về kinh doanh và nộp thuế.

** Trang bị cho người học những tri thức nhất định về các quyền và nghĩa vụ công dân trong lĩnh vực văn hóa - xã hội, cụ thể như:* Quyền và nghĩa vụ trong hôn nhân và gia đình; Quyền và nghĩa vụ học tập; Quyền và nghĩa vụ lao động; Quyền và nghĩa vụ bảo vệ, chăm sóc sức khỏe và bảo đảm an sinh xã hội,...

Nội dung các chuyên đề này không chỉ dừng ở việc giới thiệu mà cần có sự phân tích kỹ, liên hệ với việc thực hiện những quyền này trong thực tiễn cuộc sống, giúp sinh viên có thể am hiểu sâu sắc, có thái độ đúng đắn và vận dụng vào quá trình giảng dạy sau này.

Bốn là, ngoài việc bổ sung thêm thời lượng trong chương trình chính khóa, Nhà trường và Khoa Giáo dục Chính trị cũng nên xem xét lập kế hoạch về các chương trình ngoại khóa cho người học tìm hiểu và nghiên cứu thêm về vấn đề quyền công dân. Thông qua các hoạt động ngoại khóa, người học sẽ có những hiểu biết thực tiễn về các quyền công dân, đạt được tốt hơn các mục tiêu về nhận thức, thái độ và kỹ năng; biết vận dụng các quyền công dân vào đời sống của bản thân, biết tôn trọng và bảo vệ các quyền công dân của người khác.

Năm là, bên cạnh việc bổ sung các môn học, các chuyên đề cung cấp kiến thức về quyền công dân cho người học phù hợp với môn Giáo dục kinh tế và pháp luật trong chương trình giáo dục phổ thông mới, cần quan tâm hơn nữa đến việc đổi mới phương pháp, cách thức tổ chức dạy học, phương pháp kiểm tra đánh giá... phát huy tính tích cực của người học trong quá trình tìm hiểu, nghiên cứu về nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân.

6. Kết luận

Ngày 26/12/2018, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ký Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ban hành Chương trình giáo dục phổ thông. Để góp phần triển khai thực hiện tốt chương trình này, việc đổi mới công tác đào tạo giáo viên của các trường Sư phạm là rất cần thiết. Bài báo đã phân tích những điểm cần thay đổi trong nội dung giáo dục pháp luật về quyền công dân trong chương trình đào tạo cử nhân Giáo dục Chính trị hiện nay ở trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên so với yêu cầu của môn học Giáo dục kinh tế và pháp luật trong Chương trình giáo dục phổ thông mới, đồng thời đề xuất một số giải pháp cơ bản nhằm hoàn thiện chương trình đào tạo với mong muốn góp phần triển khai thực hiện có hiệu quả chương trình phổ thông mới./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Chương trình giáo dục phổ thông môn Giáo dục công dân*, Ban hành kèm theo Quyết định số 16/2006/QĐ-BGDĐT ngày 05 tháng 5 năm 2006 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2006.
- [2]. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Sách giáo khoa môn Giáo dục Công dân lớp 11*, Nxb Giáo dục, Hà Nội, 2018.
- [3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Sách giáo khoa môn Giáo dục Công dân lớp 12*, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội, 2018.
- [4]. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Chương trình giáo dục phổ thông môn Giáo dục Công dân*, Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018.
- [5]. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, *Hiến pháp năm 2013*, Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [6]. Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, *Quyết định số 3322/QĐ-ĐHSP ban hành Chương trình khung giáo dục đại học K51*, 2016.
- [7]. Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, *Đề cương môn học Pháp luật học* ban hành kèm theo Quyết định số 3001/QĐ-ĐT ngày 11/9/2015 của Hiệu trưởng trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, 2015.
- [8]. Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, *Đề cương môn học Hiến pháp và định chế chính trị* ban hành kèm theo Quyết định số 3001/QĐ-ĐT ngày 11/9/2015 của Hiệu trưởng trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, 2015.